

PROBLEMS OF NATIONAL PUBLIC AND PRIVATE LAW

Анна Титко, к. ю. н.

Національна академія внутрішніх справ, Україна

ПОДАННЯ ЗАВІДОМО НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Anna Tytko, PhD in Law

National Academy of Internal Affairs, Ukraine

SUBMISSION OF DELIBERATELY FALSE INFORMATION THROUGH THE PRISM OF VIOLATION OF FINANCIAL CONTROL REQUIREMENTS

The article attempts to consider the legal conflicts of declaring false information through the prism of articles 172-6 of the Code of Administrative Offenses (hereinafter – CAO) and 366-1 of the Criminal Code of Ukraine (hereinafter – CC), identify gaps in the interpretation of «false information». The author analyzes the doctrinal approach to the definition of «false information» and formulates own vision of that definition. Analyzed a number of court decisions on declaring false information in the context of interpretation of information in the light of the rules dispositions of articles 172-6 CAO and 366-1 of the CC of Ukraine on the basis of which made own conclusions on the need for amendments to the criminal and administrative law.

Keywords: false information, declaration, logical and arithmetic control, complete verification.

Постановка проблеми. В контексті виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму Україна виконала ряд вимог, зокрема 1) створила антикорупційні органи – Національне антикорупційне бюро України (далі – НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (далі – САП), Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – АРМА); 2) ввела в дію електронну систему моніторингу інформації щодо фінансового стану представників органів високопосадовців; 3) ввела кримінальні та адміністративні санкції за надання неправдивої інформації в деклараціях; 4) запровадила систему верифікації декларацій; 5) сформували перший склад Вищого антикорупційного суду (далі – ВАС).

Введення системи декларування для осіб, уповноважених на виконання функцій органів державної влади та місцевого самоврядування повинно було стати ключовим на шляху подолання корупції всередині України та підвищення рівня прозорості процесів у механізмі державної влади як одного із чинників із запобігання виникненню політичної корупції

В «Правилах логічного та арифметичного контролю декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, автоматизованої перевірки зазначених декларацій та їхніх вагових коефіцієнтів» (Рішення НАЗК № 1019 від 24.10.2017)¹ закріплений механізм перевірки декларацій на наявність ознак недостовірності задекларованих відомостей, неточності оцінки задекларованих активів, конфлікту інтересів, незаконного збагачення, водночас проблемами на шляху перевірки декларацій стали саме результати логічного та арифметичного контролю, які не є відкритими для загального доступу та можуть надаватися лише

¹ Рішення про Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», 2017 (НАЗК). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>> (2019, серпень, 10).

на запит тієї особи, щодо якої проводилися перевірка, а також подвійність інтерпретації поняття «недостовірні інформація»^{1, 2, 3}.

Введення автоматичної перевірки було ключовою вимогою Плану дій з лібералізації, оскільки на сьогодні не перевірено ще більша половина декларацій осіб уповноважених на виконання функцій держави та органів місцевого самоврядування.

Мета статті. В статті зроблено спробу проаналізувати порядок логічного та арифметичного контролю декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави та органів місцевого самоврядування, через призму низки положень антикорупційних норм кримінального та адміністративного законодавства, а також визначення ключових підходів до поняття «недостовірні інформація».

Аналіз останніх досліджень. Актуальними питаннями декларування майна у своїх дослідженнях займалися такі вчені як: А. Вознюк, О. Банчук, О. Гладун, О. Дудоров, Д. Калмиков, Р. Куйбіда, А.Титко, М. Хавронюк, Т. Хабарова, С. Шепетько, дослідження проблем фінансового контролю можна знайти у працях М. Білухи, В. Бодрова, В. Невідомого, А. Ковальчука, Р. Калюжного, В. Мельничука, О.Шатковського та інших.

Виклад основного матеріалу. Як свідчать статистичні дані за результатами 113 завершених повних перевірок у 2017 році у кожній 14-й декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, виявили ознаки декларування недостовірної інформації⁴

У 2018 році Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) направило до правоохоронних органів 90 обґрунтованих висновків щодо виявлення ознак недостовірної інформації та незаконного збагачення. А це як свідчить НАЗК в 9 разів більше ніж у 2017 році⁵.

За перше півріччя 2019 року направлено до суду 11 адмінпротоколів за частиною четвертою статті 172-6 КУпАП⁶. Такі дані демонструють неухильне зростання динаміки в бік зростання правопорушень, пов'язаних з внесенням недостовірних відомостей до декларацій.

Відповідно до статті 45 «Контроль та перевірка декларацій» Закону України «Про запобігання корупції» НАЗК здійснює такі види контролю: 1) щодо своєчасності подання; 2) щодо правильності та повноти заповнення; 3) логічний та арифметичний контроль.

Перевірка декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування, на факт своєчасності здійснюється шляхом встановлення часових меж.

Таким чином, несвоєчасність визнається наступним чином:

1. Протягом десяти днів після повідомлення Національним агентством з питань запобігання корупції з моменту подання декларації поліцейські повинні протягом цього періоду подати декларацію. На одинадцятий день є індикатором факту несвоєчасності, перевищення терміну якого передбачає настання кримінальної відповідальності

2. Семиденний термін після подачі декларації – з метою виправлення помилок у декларації. Восьмий день є початком відліку несвоєчасного подання.

¹ Офіційний сайт Європейської правди (2017). Крихка антикорупція: що вимагав ЄС і не виконав Київ. <<https://www.eurointegration.com.ua/experts/2017/11/23/7074069/>> (2019, серпень, 10).

² Рішення про затвердження Правил логічного та арифметичного контролю декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, автоматизованої перевірки зазначених декларацій та їхніх вагових коефіцієнтів, 2017 (НАЗК). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1019884-17>> (2019, серпень, 10).

³ Офіційний сайт Реанімаційного пакету реформ (2019). Національне агентство зі збереження корупції придумало як взагалі не перевіряти декларації. <<https://rpr.org.ua/news/natsionalne-ahentstvo-zi-zberezhennya-koruptsiji-prydumalo-yak-vzahali-ne-pereviraty-deklaratsiji-oleksandra-drik/>> (2019, серпень, 10).

⁴ Офіційний сайт НАЗК (2017). НАЗК: Кожна 14-та декларація з перевірених містить недостовірні відомості, висновки направлені до правоохоронних органів <<https://old.nazk.gov.ua/news/nazk-kozhna-14-ta-deklaraciya-z-perevirenyh-mistyt-vedostovirni-vidomosti-vysnovky-napravleni>> (2019, серпень, 10).

⁵ Facebook (2019). Офіційна сторінка Національного агентства з питань запобігання корупції <<https://www.facebook.com/NAZKgov/posts/2050712641655316/>> (2019, серпень, 10).

⁶ Урядовий портал (2019). За 6 місяців виявлено недостовірні відомості у деклараціях на 390 млн гривень. <<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/nazk-za-6-misyaciv-viyavleno-vedostovirni-vidomosti-u-deklaraciyah-na-390-mln-griven>> (2019, серпень, 10).

3. Несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунку в установі банку-нерезидента та про суттєві зміни у майновому стані визначається строком в десять днів з моменту відкриття рахунку та придбання майна або отримання доходу (ч. 2 ст. 52 Закону України «Про запобігання корупції»).

Наступний етап контролю здійснюється шляхом логічного та арифметичного контролю. Звіряння інформації на предмет достовірності відбувається шляхом логічного та арифметичного контролю та включає 1) аналіз та порівняння складових інформації, що зазначена в декларації, а також порівняння відомостей, що зазначені в декларації, з відомостями в інших деклараціях цього суб'єкта декларування; 2) порівняння відомостей, що зазначені в декларації, з відомостями з реєстрів та баз даних державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, які можуть містити інформацію про окремі об'єкти декларування (Державний реєстр речових прав на нерухоме майно; Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; Державний реєстр обтяжень рухомого майна; Державний реєстр актів цивільного стану громадян; Єдиний реєстр довіреностей; Спадковий реєстр)¹.

Виникає запитання чи не будуть помилки у логічному та арифметичному підрахунку, а також внесення відомостей в силу необережності громадян, вважатися кримінально караним діянням. Оскільки особа, не маючи наміру може вносити такого роду інформацію, яка на розсуд суддів інтерпретуватиметься як недостовірна. А це породжуватиме суб'єктивізм та свавілля суддів. При кваліфікації за ч. 4 ст. 172-6 КУпАП та ст. 366-1 КК України велику роль відіграє встановлення саме наявності умислу в особи при вчиненні правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Законодавцю слід внести чітке роз'яснення щодо того, що слід розуміти під недостовірними відомостями. Аналізуючи норми законодавчих актів поняття «недостовірна інформація» та «інформація, надана не в повномуобсязі» є оціночними. У статті 7 Цивільного кодексу Української РСР², який уже втратив чинність, замість терміну «недостовірна інформація» вживався зворот «...відомості, що не відповідають дійсності або викладені неправдиво, які порочать... честь і гідність чи ділову репутацію або завдають шкоди... інтересам» Тобто в ЦК УРСР недостовірну інформацію було поділено на дві категорії: відомості, які не відповідають дійсності; відомості, викладені неправдиво. Перша категорія стосується інформації про «факти», яких насправді не було. Друга категорія стосується випадків, коли поєднується два чи більше блоки інформації, які самі по собі є повністю достовірними, але їх поєднання є некоректним і буде викривляти реальну картину. Виходячи з викладеного вище, недостовірну інформацію можна визначити як інформацію, що належить до однієї з двох позицій:

інформація про суб'єкта, яка була поширена і сприймається негативно принаймні певною групою членів суспільства, що може спричинити порушення немайнових прав відповідної особи, при цьому відсутнє чинне рішення суду щодо достовірності/недостовірності такої інформації (презюмовано недостовірна);

будь-яку інформація, недостовірність якої встановлена судом (доведено недостовірна).

Таке розділення недостовірної інформації на дві категорії зумовлене суттєвою різницею в правовому статусі цих категорій інформації. У першу категорію інформація потрапляє відповідно до юридичної презумпції, а це означає, що далеко не вся інформація в цьому масиві фактично є недостовірною і її достовірність потенційно може бути доведена. Друга категорія інформації перевірена судом на предмет її достовірності та недостовірності такої інформації є юридичним фактом. При цьому відповідність інформації вимогам достовірності та повнотивизначають водночас той суб'єктвідносин, який запитує інформацію і той, який надає її, а в разі суперечки між ними і неможливості дійти згоди – суд, що розглядає справу про адміністративне правопорушення.

Недостовірна інформація також згадується у низці законодавчих актів, зокрема під **недостовірною інформацією** пропонують розуміти дані про невідповідність інформації, що міститься

¹ Розпорядження про затвердження плану заходів з впровадження системи проведення логічного та арифметичного контролю декларацій та модернізації програмно-апаратного комплексу інформаційно-телекомунікаційної системи «Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», 2017 (Кабінет Міністрів України). Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250411754>> (2019, серпень, 10).

² Цивільний кодекс Української РСР, 1963 (Верховна Рада УРСР). Відомості Верховної Ради УРСР, 30, 463 <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540-06>>(2019, серпень, 10).

в документах, поданих заявником для набуття статусу фінансової установи та/або внесення змін до інформації, що міститься в Реєстрі, документам (інформації), наявним у Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами виконання функцій і завдань, визначених законодавством¹; **недостовірна інформація** – інформація, що суперечить даним первинних документів². Недостовірність інформації в цьому випадку інтерпретується шляхом звіряння даних первинних документів та інформації відповідних реєстрів.

У роз'ясненні Міністерства юстиції України від 10.07.2012 року «Проблемні питання застосування Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» зазначено, що при визначенні не правдивості поданої інформації необхідно виходити із свідомого приховування чи перекручування тієї чи іншої інформації. Тому в разі встановлення за результатами спеціальної перевірки факту подання кандидатом на зайняття посади у вказаній декларації неправдивої інформації, насамперед має враховуватися характер виявлених розбіжностей. При цьому незначні опіски чи технічні помилки в декларації не варто розцінювати як недостовірні відомості³.

Недостовірною слід вважати інформацію про події, явища чи факти, які не мали місця взагалі, вигадана, або ж їх перебіг був спотворений у повідомленні, тобто інформація викладена неправдиво.

Правозастосовча практика (справа № 591/7290/17 Зарічного районного суду м. Суми) надала власне бачення недостовірних відомостей в декларації відповідно до ч. 4 ст. 172-6 КУпАП слід розуміти як інформацію, на підтвердження якої не надано жодного доказу на підтвердження зазначеного, оскільки завідомість вчинення порушення, в розумінні ч. 4 ст. 172-6 КУпАП, повинна бути зумовлена будь-якими твердженнями чи обставинами, які в своїй сукупності доводять обізнаність особи щодо вимог вносити (чи не вносити) певну інформацію до декларації та обґрунтовували б внесення саме недостовірних даних до декларації з якою-небудь неправомірною (незаконною) метою (небажання розкривати свої статки, намір ухилитись від сплати податків чи зборів, незаконність джерел походження майна тощо), доказів чому суду наведено не було⁴.

Наприклад, достатньою підставою для висновку про внесення недостовірних відомостей можна розглядати виявлення суттєвих розбіжностей між поданими кандидатом відомостями в декларації та фактичними його доходами або ж наявність даних, які б підтверджували їх умисне приховування. У випадку внесення відомостей завідомо недостовірних до декларації слід визначати, які є в дійсності неправдивими, а які лише перекрученими в результаті технічних помилок. Водночас у примітці до ст. 172-6 КУпАП вказано, що недостовірні відомості за ч. 4 ст. 172-6 КУпАП слід трактувати як подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, яка відрізняється від достовірних на суму від 100 до 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Відповідно до Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (Рішення НАЗК від 10.02.2017 № 56) **недостовірність задекларованих відомостей визначається як невідповідність дійсності відомостей, зазначених у декларації суб'єкта декларування, що встановлюється на підставі відомостей, отриманих Національним агентством у встановленому Законом порядку шляхом здійснення контролю та повної перевірки декларації**⁵. Зокрема контроль передбачає

¹ Розпорядження про затвердження Положення про Державний реєстр фінансових установ, 2003 (Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0797-03>> (2019, серпень, 10).

² Постанова про затвердження Положення про порядок проведення перевірок щодо дотримання об'єктами нагляду (оверсайта) вимог законодавства України з питань діяльності платіжних систем в Україні, 2013 (Правління НБУ). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2213-13>> (2019, серпень, 10).

³ Роз'яснення «Проблемні питання застосування Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», 2012 (Міністерство юстиції України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<http://zakon2.rada.gov.ua/law/74>> (2019, серпень, 10).

⁴ Постанова у справі № 591/7290/17, 2018 (Зарічний районний суд, м. Суми). Єдиний реєстр судових рішень <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/71842568>> (2019, серпень, 10).

⁵ Рішення про «Порядок проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», 2017 (НАЗК). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>> (2019, серпень, 10).

перевірку на правильність та повноту заповнення декларації, а також здійснення логічного та арифметичного контролю.

Ще одним прикладом судової практики притягнення до адміністративної відповідальності за ч. 4 ст. 172-6 КУпАП є справа Малиновського районного суду м. Одеси №521/754/18.

ОСОБА_2 перебуваючи на посаді начальника відділу інформаційних технологій Одеської митниці, знаючи про те, що за ним зареєстроване право власності на земельну ділянку №30 по вул. 4-й Садовій у м. Одесі подав недостовірні відомості у декларації стосовно нерухомого майна нормативною вартістю 197669,81 грн. (станом на 2017 рік) та 283821, 68 грн. (станом на 2016 рік), що відрізняється від достовірних (на суму від 100 до 250 прожиткових мінімумів). Справа за відсутністю умислу, а відтак – складу правопорушення була закрита¹. Як бачимо, доказова база у адміністративному провадженні у справі щодо порушення вимог фінансового контролю за ч. 4 ст. 172-6 КУпАП повинна бути об'єктивною та всебічною, щоб підтвердити наявність умислу стосовно внесення недостовірної інформації до декларації.

Наступний приклад – справа №462/1900/18 Галицького районного суду м. Львова. Так, ОСОБА_1, працюючи на посаді начальника управління матеріального забезпечення та розвитку інфраструктури Львівської митниці ДФС подав завідомо недостовірні відомості у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2016 рік, а саме не зазначив відомості про належні йому на праві власності: об'єкт нерухомості гараж, а також рухоме майно транспортний засіб, чим вчинив адміністративне правопорушення, передбачене ч.4 ст.172-6 КУпАП.

Факт вчинення ОСОБА_1 адміністративного правопорушення передбаченого ч.4 ст.172-6 КУпАП стверджується матеріалами справи, а саме: протоколом про вчинення адміністративного правопорушення від 29.03.2018 року, витягом з Єдиного Державного Реєстру Декларацій, Інформацією з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, відповіддю ОКП ЛОР «БТІ та ЕО» від 19.03.2018р., свідоцтвом про право власності на гараж від 09.03.2011 року, свідоцтвом про право власності на квартиру від 16.03.2011 року, Положенням про управління матеріального забезпечення та розвитку інфраструктури Львівської митниці ДФС.

Таким чином, суд приходить до висновку, що ОСОБА_1 відповідно до п.п. «в» п.1 ч.1 ст.3 Закону України «Про запобігання корупції» є суб'єктом відповідальності, на якого поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції», несвоєчасно подав завідомо недостовірні відомості у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2016 рік, а саме не зазначив відомості про належні йому на праві власності: об'єкт нерухомості гараж, а також рухоме майно транспортний засіб, вчинивши цим самим правопорушення, передбачене ч.4 ст.172-6 КУпАП України².

Особу було визнано винним у вчиненні зазначеного правопорушення, проте виникає питання чи правильно судом трактувалася диспозиція ч. 4 ст. 172-6 КУпАП, оскільки ця частина на нормативному рівні інтерпретується через призму розміру вартості майна або іншого об'єкта декларування, що відрізняються від достовірних на суму від 100 до 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб. У конкретно вказаному випадку йдеться про те, що особа просто не внесла інформацію про власне майно до декларації, що не відповідає трактуванню примітки до ст. 172-6 КУпАП в її нормативному значенні.

Зважаючи на вищевикладене, ми вважаємо, що в чинній редакції ст. 172-6 КУпАП не може правильно бути застосованою під час винесення судових рішень, що обумовлено тим, що поняття «внесення завідомо недостовірних відомостей» повинно інтерпретуватися як більш ширша дефініція, аніж просто різниця в сумі вартості не задекларованого майна.

Ще одним важливим аспектом є те, що оцінка майна під час внесення інформації до декларації про вартість рухомого або нерухомого майна здійснюється самостійно суб'єктом декларування, що створює умови, за яких особа може через непрямий умисел подати недостовірну інформацію у зв'язку з відсутністю необхідних знань у декларанта щодо алгоритму визначення вартості майна на предмет відповідності ринковій або оціночній вартості.

¹ Постанова у справі №521/754/18, 2018 (Малиновський районний суд, м. Одеси) Єдиний реєстр судових рішень <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73178250>> (2019, серпень, 10).

² Постанова у справі №462/1900/18, 2018 (Галицький районний суд, м. Львова) Офіційний сайт Єдиного реєстру судових рішень <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74122586>> (2019, серпень, 10).

Так, звертаючись до Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (Рішення НАЗК від 11.08.2016 № 3) НАЗК визначило, що для об'єктів нерухомості *зазначається як вартість на дату набуття об'єкта у власність, володіння або користування, так і вартість відповідно до останньої проведеної оцінки*. Якщо вартість на дату набуття об'єкта на певному праві не відома суб'єкту декларування і вона не може бути визначена на підставі правостановлюючих документів, при заповненні відповідного поля декларації про вартість майна слід обрати помітку «Не відомо». Те саме стосується поля декларації про вартість майна за останньою грошовою оцінкою – якщо така оцінка не проводилась чи її результати невідомі суб'єкту декларування, при заповненні відповідного поля слід обрати помітку «Не відомо»¹. Як бачимо, декларант на власний розсуд вносить відомості, а це призводить до можливого ухилення від внесення інформації або ж подання недостовірної інформації.

Що стосується дихотомії відповідальності за декларування недостовірної інформації, то в розрізі кримінального права злочин «Декларування недостовірної інформації», передбачений ст. 366-1 КК, є злочином невеликої тяжкості, а це призводить до конфлікту у доктрині права, оскільки злочин, передбачений ст. 172-6 КУпАП за своїм правовим змістом є адміністративним правопорушенням, пов'язаним з корупцією, тому в цьому випадку виникає дисонанс у зв'язку з том, що декларування недостовірної інформації не належить відповідно до КК України до корупційних злочинів. Положення Кримінального кодексу України передбачає, що суд зобов'язаний звільнити особу від кримінальної відповідальності із закриттям кримінального провадження за умови 1) якщо особа щиро покаялась, 2) активно сприяла розкриттю злочину і усунула заподіяну шкоду.

Ми вважаємо, що в цій ситуації важливо підняти поріг кримінальних санкцій за декларування недостовірної інформації. Для виправлення цієї ситуації за передбачений ст. 366-1 КК злочин слід підвищити покарання у виді позбавлення волі, на нашу думку, на строк до 5 років, що переведе цей злочин до розряду злочинів середньої тяжкості і таким чином ускладнить порядок звільнення від кримінальної відповідальності.

Із цього формулювання неясно, йдеться про застосування зазначеного мінімального порогу до вартості усіх об'єктів декларування чи лише тих, вартість яких є чітко визначеною у правочині (наприклад, вартість купленого майна). Адже можуть бути такі об'єкти, вартість яких суб'єкт декларування може самостійно приблизно визначити у своїй декларації. З цієї та інших причин застосувати цю статтю до того часу, як НАЗК визначить порядок оцінки вартості задекларованого майна, проблематично.

Якщо ця сума перевищує 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, то особу притягують до кримінальної відповідальності відповідно за ст. 366-1 КК України, у випадку, в той час, коли декларування майна або іншого об'єкта декларування має вартість від 100 до 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб передбачає притягнення особи до адміністративної відповідальності за декларування недостовірної інформації.

Достовірність інформації в контексті трактування ст. 172-6 КУпАП слід розуміти як відомості, що відрізняються від достовірних на суму від 100 до 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб (станом на сьогодні один прожитковий мінімум становить 1921 грн, тобто від 192100 до 480250 грн). Якщо сума варіюється в межах до 100 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, то особу можуть притягнути до дисциплінарної відповідальності. Водночас у п. 10 Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування² поняття «ознаки недостовірності задекларованих відомостей» та «неточності оцінки задекларованих активів» розміщуються поруч, що свідчить про не тотожність цих понять та різне їх семантичне та лексичне значення. У цьому випадку виникає запитання, при внесенні до декларації інформації щодо вартості об'єкта рухомого чи нерухомого майна, чи не здійснює суб'єкт відповідальності оцінку активів, тим самим декларує недостовірну інформацію, що породжує колізію тлумачення як диспозиції норм ст. 172-6 КУпАП, ст. 366-1

¹ Рішення про роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю, затвердженого, 2016 (НАЗК). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://rada.gov.ua/uploads/documents/47333.pdf>> (2019, серпень, 10).

² Рішення про затвердження Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», 2017 (НАЗК). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>> (2019, серпень, 10).

КК України та п.10 Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Висновки. Декларування недостовірної інформації у значенні диспозиції ст. 172-6 КУпАП законодавець тлумачить вузько, розуміючи під цим різницю у відомостях у випадку, якщо сума щодо задекларованого майна відрізняються від достовірних на суму від 100 до 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, звужуючи при цьому значення поняття «недостовірна інформація».

По перше, ми пропонуємо розуміти під недостовірною інформацією не тільки не відповідність відомостей щодо вартості задекларованого майна, а й також внесення неправдивої інформації, наприклад, щодо суб'єктів правочину, невнесення даних стосовно депозитних рахунків у банку, проведення валютних операцій тощо.

По друге, з метою уникнення можливості звільнити особу від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 366-1 КК України, як за злочин невеликої тяжкості, пропонуємо підвищити кримінальне покарання за це діяння з двох років до п'яти років позбавлення волі.

По-третє, з метою уникнення подвійного тлумачення норм ст. ст. 172-6 КУпАП, ст. 366-1 КК України та п.10 Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, пропонує чітко сформулювати законодавчі підходи до визначення поняття «недостовірна інформація» в розрізі подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави та органів місцевого самоврядування.

По-четверте, варто чітко визначити процедуру оцінки вартості майна з метою усунення можливості виникнення ризику внесення до декларації недостовірної інформації.

References:

1. *Plan diy shchodo liberalizatsiyi Yevropeyskym Soyuzom vizovoho rezhymu dlya Ukrayiny, 2010* [European Union Visa Liberalization Action Plan for Ukraine, 2010] (Kabinet Ministriv Ukrayiny) [Cabinet of Ministers of Ukraine] *Ofitsiyyny sayt Kabinet Ministriv Ukrayiny* [Official site of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. <http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=244813273&cat_id=223280190&ctime=1324569897648>. (2019, August, 10). [in Ukrainian].
2. *Rishennya pro Poryadok provedennya kontrolyu ta povnoyi perevirky deklaratsiyi osoby, upovnovazhenoyi na vykonannya funktsij derzhavy abo misceвого samovryaduvannya, 2017* [NACC Decision «Procedure for conducting control and full verification of the declaration of a person authorized to perform the functions of the state or local self-government», 2017] (NAZK) [NACC]. *Ofitsiyyny sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*. [The official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
3. Official site European truth (2017). *Krykhka antykoruptsiya: shcho vymahav YES i ne vykonav Kyiv* [Fragile anti-corruption: what the EU demanded and failed to enforce in Kyiv] <<https://www.euointegration.com.ua/experts/2017/11/23/7074069/>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
4. *Rishennya pro zatverdzhennya Pravyl lohichnoho ta aryfmetychnoho kontrolyu deklaratsiy osib, upovnovazhenykh na vykonannya funktsiy derzhavy abo mistseвого samovryaduvannya, avtomatyzovanoi perevirky zaznachenykh deklaratsiy ta yikhnikh vahovykh koefitsiyentiv», 2017* [Decision on Approval of Rules of Logical and Arithmetic Control of Declarations of Persons Authorized to Perform State or Local Government Functions, Automated Verification of Such Declarations and Their Weighting Factors», 2017] (NAZK) [NACC]. *Ofitsiyyny sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1019884-17>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
5. The official site of the Reanimation Reform Package (2019). *Natsionalne ahentstvo zi zberezheniya koruptsiyi pryduvalo yak vzhali ne pereviraty deklaratsiyi* [The National Anti-Corruption Agency came up with no way to check the declarations at all] <<https://rpr.org.ua/news/natsionalne-ahentstvo-zi-zberezheniya-koruptsiji-pryduvalo-yak-vzhali-ne-pereviraty-deklaratsiji-oleksandra-drik/>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
6. The official website of the National Anti-Corruption Agency (2019). *Kozhna 14-ta deklaratsiya z perevirenykh mistyt' nedostovirni vidomosti, vysnovky napravleni do pravookhoronnykh orhaniv* [Each of the 14 declarations of the audited contains false information, conclusions sent to law enforcement agencies] <<https://old.nazk.gov.ua/news/nazk-kozhna-14-ta-deklaratsiya-z-perevirenykh-mistyt-nedostovirni-vidomosti-vysnovky-napravleni>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
7. Facebook (2019). *Ofitsiyina storinka facebook Natsional'noho ahentstva z pytan' zapobihannya koruptsiyi* [The official page of the National Anti-Corruption Agency] <<https://www.facebook.com/NAZKgov/posts/2050712641655316/>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
8. Uryadovyy portal [Government Portal] (2019). *Za 6 misyatsiv vyyavleno nedostovirni vidomosti u deklaratsiyakh na 390 mln hryven* [In 6 months, unreliable information in the declarations of UAH 390 million was revealed]

- <<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/nazk-za-6-misyaciv-viyavleno-nedostovirni-vidomosti-u-deklaracijah-na-390-mln-griven>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
9. *Rozporyadzhennya pro zatverdzhennya planu zakhodiv z vprovadzheniya systemy provedennya lohichnoho ta aryfmetychnoho kontrolyu deklaratsiy ta modernizatsiyi prohramno-aparatnoho kompleksu informatsiyno-telekomunikatsiynoyi systemy Yedynny derzhavnyy reyestr deklaratsiy osib, upovnovazhenykh na vykonannya funktsiy derzhavy abo mistsevoho samovryaduvannya, 2017* [Ordinance of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On Approval of the Plan of Measures for Implementation of the System of Logical and Arithmetic Control of Declarations and Modernization of the Software and Hardware Complex of the Information and Telecommunication System“ Unified State Register of Declarations of Persons Authorized for State or Local Government Functions», 2017] (Kabinet Ministriv Ukrayiny) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiynyy sayt Kabinet Ministriv Ukrayiny* [Official site of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. <<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250411754>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 10. *Tsyvilnyy kodeks Ukrayinskoyi RSR, 1963* [Civil Code of the Ukrainian SSR, 1963] (The Supreme Soviet of the USSR). *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540-06>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 11. *Rozporyadzhennya Polozhennya pro Derzhavnyy reyestr finansovykh ustanov, 2003* [Regulation Regulations on the State Register of Financial Institutions, 2003] (*Derzhavnoyi komisiyi z rehulyuvannya rynkiv finansovykh posluh Ukrayiny* Verkhovna Rada of Ukraine) [State Commission for Regulation of Financial Services Markets of Ukraine]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0797-03>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 12. *Postanova pro poryadok provedennya perevirok shchodo dotrymannya obyektamy nahlyadu (oversayta) vymoh zakonodavstva Ukrayiny z pytan diyalnosti platizhnykh system v Ukrayini, 2013* [Regulations on the Procedure for Conducting Checks on the Observance of (Oversight) Objects of the Legislation of Ukraine on Issues of Payment Systems in Ukraine, 2013] (Pravlinnya NBU) [Board of the NBU]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2213-13>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 13. *Rozyasnennya pro problemni pytannya zastosuvannya Zakonu Ukrayiny Pro zasady zapobihannya i protydyi koruptsiyi, 2012* [Clarification of the problems of the Law of Ukraine On Principles of Prevention and Combating Corruption, 2012]. (Ministerstvo yustytisyi Ukrayiny) Verkhovna Rada of Ukraine) [Ministry of Justice of Ukraine] *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://zakon2.rada.gov.ua/law74>> (2019, August, 10) [in Ukrainian].
 14. *Postanova u spravi № 591/7290/17, 2018* [The ruling in the case № 591/7290/17, 2018] (Zarichnyy rayonnyy sud, m Sumy) [Zarechny District Court of the Sumy]. *Yedynny reyestr sudovykh rishen* [The Unifed State Register of Court Decisions] <<http://zakon2.rada.gov.ua/law74>>. (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 15. *Rishennya pro poryadok provedennya kontrolyu ta povnoyi perevirky deklaratsiyi osoby, upovnovazhenoyi na vykonannya funktsiy derzhavy abo mistsevoho samovryaduvannya» 2017* [Decision of procedure for Control and Full Verification of the Declaration of a Person Authorized to Perform State or Local Government Functions, 2017] (NAZK) [(NACC)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 16. *Postanova u spravi №521/754/18, 2018* [The ruling in the case №521/754/18, 2018] (*Malinovskyy rayonnyy sud m. Odesy*) [Malinovsky District Court of Odesa]. *Yedynny reyestr sudovykh rishen* [The Unifed State Register of Court Decisions] <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73178250>>. (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 17. *Postanova u spravi № 462/1900/18, 2018* [The ruling in the case №462/1900/18, 2018] (*Halytskyy rayonnyy sud m. Lvova*) [Halych District Court of Lviv]. *Yedynny reyestr sudovykh rishen* [The Unifed State Register of Court Decisions] <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74122586>>. (2019, August 10). [in Ukrainian].
 18. *Rishennya pro rozyasnennya shchodo zastosuvannya okremykh polozhen Zakonu Ukrayiny «Pro zapobihannya koruptsiyi» stosovno zakhodiv finansovoho kontrolyu, zatverdzenoho», 2016* [NACC Decision “Clarification on the Application of Certain Provisions of the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption» on Financial Control Measures Approved”, 2016] (NAZK) [(National Anti-Corruption Agency). *Ofitsiynyy sayt Natsionalnoho ahent-stvo z pytan zapobihannya koruptsiyi* [The official website of the National Anti-Corruption Agency] <<https://nazk.gov.ua/rozyasnennya-0>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].
 19. *Rishennya pro zatverdzhennya Poryadku provedennya kontrolyu ta povnoyi perevirky deklaratsiyi osoby, upovnovazhenoyi na vykonannya funktsiy derzhavy abo mistsevoho samovryaduvannya, 2017* [Decision on Approval of the Procedure for Control and Full Verification of the Declaration of a Person Authorized to Perform State or Local Government Functions, 2017] (NAZK) [(National Anti-Corruption Agency). *Ofitsiynyy sayt Natsionalnoho ahent-stvo z pytan zapobihannya koruptsiyi* [The official website of the National Anti-Corruption Agency] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>> (2019, August, 10). [in Ukrainian].